

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3241/2022
31.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Јасмине Стаменковић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Воларевић, адвокат из ..., против туженог Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4326/21 од 26.11.2021. године, у седници одржаној 31.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4326/21 од 26.11.2021. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4326/21 од 26.11.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 773/20 од 13.07.2021. године у ставовима другом, трећем и четвртном изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд да тужиоцу АА из ..., исплати на име неисплаћених накнада трошкова за исхрану у току рада, за период од 01.09.2016. године до 28.02.2018. године износ од 142.098,66 динара са законском затезном каматом од 06.04.2021. године до исплате и износ од 56.187,45 динара на име обрачунате законске затезне камате, као и на име неисплаћених накнада за регрес за коришћење годишњег одмора, за период од 01.09.2016. године до 28.02.2018. године износ од 53.800,02 динара са законском затезном каматом од 06.04.2021. године до исплате и износ од 21.331,90 динара на име обрачунате законске затезне камате, све у року од 8 дана од пријема преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове целог парничног поступка у износу од 144.551,00 динара, у року од 8 дана од пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 773/20 од 13.07.2021. године, ставом првим изреке дозвољено је преиначење тужбе извршено поднеском од 19.05.2021. године. Ставовима другим и трећим изреке, одбијен је као неоснован

основни тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му исплати на име име неисплаћених накнада трошкова за исхрану у току рада, за период од 01.09.2016. године до 28.02.2018. године износ од 142.098,66 динара са законском затезном каматом од 06.04.2021. године до исплате и износ од 56.187,45 динара на име обрачунате законске затезне камате, као и на име неисплаћених накнада за регрес за коришћење годишњег одмора, за период од 01.09.2016. године до 28.02.2018. године износ од 53.800,02 динара са законском затезном каматом од 06.04.2021. године до исплате и износ од 21.331,90 динара на име обрачунате законске затезне камате. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4326/21 од 26.11.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставовима другом, трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о истој одлучи у складу са одредбом члана 404. ЗПП.

Правноснажном пресудом, одлучено је о захтеву тужиоца за исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Имајући у виду различиту праксу Апелационог суда у Београду о овом правном питању у односу на остале апелационе судове, као и у односу на правно схватање Врховног суда изражено у предметима са идентичним правним и чињеничним стањем, произилази да у конкретном случају постоји потреба одлучивања о посебној ревизији, ради уједначавања судске праксе, чиме су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20), на основу чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је би у радном односу код туженог. Тужени је привредно друштво које је настало услед статусних промена издвајање уз оснивање привредног друштва „Железнице Србије“ АД Београд, као друштва дељеника и новооснованих друштава: Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд, Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србија Воз“ Београд и Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србија Воз“ Београд, Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд, као новооснованих друштава услед статусне промене издвајање уз оснивање. Тужени је као послодавац следбеник преузео Колективни уговор послодавца претходника „Железнице Србије“ АД Београд. Анекс колективног уговора за ЈП „Железнице Србије“ из 2006. године, као и важећи Колективни уговор из 2015. године, садрже

идентичну одредбу, сходно којој је у вредност једног радног часа урачуната месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, сведена на 1 радни час. У току првостепеног поступка обављено је економско-финансијско вештачење (које су нижестепени судови ценили и исти прихватили у обрачунском - математичком делу) и обрачун висине накнада за исхрану и за регрес за коришћење годишњег одмора извршен је према параметрима из Колективног уговора. Тужени тужиоцу кроз обрачун зараде у утуженом периоду није исказао износе накнаде трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Тужилац тужбом у овој правној ствари потражује накнаду трошкова за исхрану у току рада и накнаду трошкова за регрес у периоду од 01.09.2016. године до 28.02.2018. године наводећи да му у спорном периоду тужени ове накнаде није исплаћивао.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев налазећи да су тужиоцу тражене накнаде за исхрану у току рада и за регрес исплаћене, тако што су му урачунате приликом обрачуна зараде и утврђене кроз вредност радног часа, уз додатни аргумент другостепеног суда да ни у посебним ни у општим актима не постоји основ за остваривање права тужиле за накнаду тражених трошкова за утужени период, јер нема одговарајућег општег акта на основу ког би то право могла остварити, због чега тужилац не може са успехом потраживати новчану исплату по овим основима.

Међутим, по оцени Врховног суда, основано се ревизијом указује да се становиште нижестепених суда у погледу основаности тужбеног захтева заснива на погрешној примени материјалног права.

Право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора је законом установљено право запосленог. Општим или појединачним актом послодавца морали су бити предвиђени параметри за обрачун тих накнада, на начин да се јасно може утврдити да су ове накнаде исплаћене запосленима и у ком износу. Предметне накнаде су морале бити исплаћене свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, и морале су бити исказане у номиналном износу у обрачунским платним листама. Следи да накнаде које су предмет тужбеног захтева нису могле бити исплаћене кроз цену рада. У ситуацији када важећи Колективни уговор предвиђа право запослених на накнаду за трошкове у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, а не садржи конкретну одредбу о начину обрачуна тих накнада, висина накнада се утврђује применом параматера из раније важећег прописа. На описани начин тужиоцу нису досуђене накнаде на основу прописа који није био на правној снази у утуженом периоду, будући да и важећи Колективни уговор предвиђа исплату наведених накнада запосленима.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153. став 1, 154. и 163. став 2. ЗПП припадају потребни трошкови целог поступка према оствареном успеху у спору. Висина је одмерена на име тражених и одређених трошкова за састав тужбе и два образложена поднеска од стране адвоката укупно износ од 21.000,00 динара, заступања на два одржана рочишта укупно износ од 18.000,00 динара и три неодржана рочишта укупно износ од 13.500,00 динара, састава жалбе и

ревизије укупно износ од 36.000,00 динара, према Адвокатској тарифи важећој у време предузимања ових радњи, трошкова вештачења од 9.000,00 динара, као и на име судских такси за: тужбу 5.900,00 динара, првостепену одлуку, жалбу и другостепену одлуку у износу од по 13.717,00 динара, одмерено према тарифном броју 1. и 2. таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 128/24...106/15). Трошак судске таксе за ревизију и ревизијску одлуку није признат, јер овај захтев није опредељен у смислу члана 163. став 2. ЗПП.

На основу члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић